

Šárka Růžičková
Natalie Sheryl Groulíková

Štěně

Jak si vychovat nejlepšího přítele

 GRADA

Šárka Růžičková,
Natalie Sheryl Groulíková

Štěně

Jak si vychovat nejlepšího přítele

 GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Šárka Ružičková, Natalie Sheryl Groulíková

Štěně

Jak si vychovat nejlepšího přítele

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 8831. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová
Fotografie na obálce: Adobe Stock/Eva
Obálka a grafická úprava Ondřej Mikulecký
Jazyková korektura Pavlína Zelníčková
Fotografie v knize: Iveta Sochorová (www.fotosochorova.cz),
Monika Hejduková (Instagram: @borderkolie_dasty), Kristýna Venzarová

Počet stran 136

První vydání, Praha 2023

Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

© Grada Publishing, a.s., 2023

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2023

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978–80–271–6881–1 (ePub)

ISBN 978–80–271–6880–4 (pdf)

ISBN 978–80–271–3478–6 (print)

Obsah

Kapitola 1: Hledáme vhodného psího kamaráda.....	7
Kapitola 2: Pejsek jako nový člen rodiny	23
Kapitola 3: Ovládáte pejskovštinu?	35
Kapitola 4: Vylepšete svou komunikaci.....	57
Kapitola 5: Co je to pozitivní výcvik.....	69
Kapitola 6: Cvičíme pejska s láskou	85
Kapitola 7: Jak odbourat problémové chování.....	113
Kapitola 8: Jak si vychovat nejlepšího přítele	123

O autorkách

Šárka Růžičková

Více než deset let se věnovala tréninku zvířat do filmů a reklam. Několik let spolupracovala s neziskovými organizacemi jako „dočaskářka“. Během této doby úspěšně připravila pro život do adoptivních rodin desítky méně či více problémových psů. Spousta psích přátel tak díky ní dostala druhou šanci prožít plnohodnotný život v milující rodině.

Kromě toho se Šárka několik let věnuje i hlídání domácích mazlíčků. Své psí parťáky jí svěřila téměř stovka majitelů. Od roku 2019 se zabývá i výcvikem, a jak sama říká, trénuje nejen pejsky, ale také jejich majitele.

Natalie Sheryl Groulíková

Natalie se práci se psy věnuje přes deset let. Je vášnivá pejskařka a chovatelka rhodeských ridgebacků. Doma má rovnou tři exempláře, navíc také pejska plemene biewer a psí slečnu plemene Saarloosův vlčák. Natalie se zabývá především vzájemným vztahem mezi psem a člověkem. Zajímá se o to, jak psi zrcadlí stav těla a duše svého majitele. Její krédo zní: „Na ulici si nevšimnu pěkného muže, ale pes, ten mi neuteče žádný.“

Úvod

Respekt a porozumění jsou klíčem ke každému srdci. Dokonce i k srdci vašeho psího přítele. Tato kniha sice nemůže nahradit neexistující lidsko-psí slovník, odpoví vám však na spoustu otázek. Psí svět je plný mimoslovní komunikace. Všechny části psího těla vysílají v každém okamžiku obrovskou spoustu neverbálních signálů, které slouží ke komunikaci s ostatními psy a s okolním světem. Chcete jim porozumět? Výborně, stačí se začít. Zároveň se dozvíte také to, jak vysílat ty správné komunikační signály směrem k pejskovi. Potom mazlíček lépe porozumí i vám.

Vzájemné porozumění je důležitým výchozím bodem pro pozitivní výcvik. Trénink bez trestů představuje jedinou spolehlivou cestu ke spokojenému a poslušnému pejskovi, který nemá potřebu ubližovat svému okolí, nebo projevovat jakoukoliv formu agresivity. Pozitivní trénink je zkrátka odpovědí na otázku, jak si vychovat toho nejlepšího psího přítele. Rychle, spolehlivě, s minimálními náklady a poměrně jednoduše. Pracuje s motivací a systémem odměn, je založen na vzájemném respektu. Recept na štěstí už je tedy téměř kompletní. Přidejte ještě kopec trpělivosti a hromadu lásky. Máte? Výborně. Tyhle dvě poslední ingredience se budou velmi často hodit.

Kapitola 1:

Hledáme vhodného psího kamaráda

Hledáme vhodného psího kamaráda

Pejsek je člen rodiny, kterého si sami vybíráte. Domů si potom přinesete nové zvířátko a s ním také plnou náruč lásky, spoustu legrace a vyhlídku na dlouhé roky společného života. Pokud můžete, vyberte si takového psího parťáka, který se k vám nejlépe hodí. Je to podobné, jako když si hledáte životního partnera. Nejspíš zvolíte toho, který je vám sympatický a něčím si jednoduše sednete.

Vyvarujte se proto unáhlených rozhodnutí a vybírejte pečlivě. Nezapomeňte, že s vámi nový psí kamarád stráví celý svůj život. Některá plemena se přitom dožívají až 20 let. Když zvolíte toho správného psího parťáka pro společnou cestu životem, rozhodně si ušetříte spoustu případného trápení.

Právě teď před sebou máte důležitý úkol. Vybrat takové psí plemeno, které se k vám svými vlastnostmi hodí nejvíce. Měli byste vědět, že Mezinárodní kynologická federace uznává až 350 různých plemen. Setkat se můžete i s dalšími variacemi, které ovšem nemají pozhennání oficiálních institucí. Majitele pejsků těchto variací to však pří-

liš netrápí a neuznaná plemena i tak chovají.

No a nakonec tady máme klasické voříšky. Pejsky, které si pořídíte v útulku nebo od majitele zaběhlé fenky. V takových případech o výběru mazlíčka rozhoduje spíš vaše dobré srdce.

Můžete narazit i na vhodného psího parťáka, ale vždy je to tak trochu sázka do loterie. Zástupci vyšlechtěného plemene se totiž podobají velikostí, povahou i celkovým temperametem. U pejska nejasného původu můžete jen hádat, jaký v dospělosti bude.

Každopádně i s voříškem si určitě užijete spoustu krásných chvil. Hlavně tehdy, když si navzájem dobře porozumíte.

Zapomeňte na falešné ideály

Když plánujete do svého života přivést štěně, počítejte s tím, že během několika následujících měsíců z malinké roztomilé kuličky chlupů vyroste dospělý pes. Rozkošné štěňátko je sice roztomilost sama, čekají vás ale povinnosti. Pravidelné procházky, návštěvy veterináře, péče o srst, důkladná hygiena a výcvik. Proto je důležité, abyste po svém boku měli psa, který se k vám skutečně hodí. Jen tak se totiž z povinností stanou příjemně strávené společné chvíle, na které se oba budete těšit.

Pokud jste zkušený chovatel, svého favorita mezi psími plemeny už nejspíš znáte. Jestli ale s chovem psů zatím nemáte pří-

liš mnoho zkušeností, nejdříve důkladně zapátrejte. Zeptejte se například vybraného chovatele, jestli se k vám zvolený pejsek skutečně hodí. Nebo si odpovězte na následující otázky, které vám s výběrem vhodného plemene pomůžou.

Vybíráme vhodné psí plemeno

Budete si muset položit několik otázek a také si na ně popravdě odpovědět. Tady se podvádění rozhodně nevyplatí. Buďte k sobě velmi upřímní. Díky tomu si s budoucím psím přítelem padnete přesně do noty. Váš vzájemný vztah potom bude zábavný a obohacující pro obě strany.

1 Fenka, nebo pes?

Základní otázka, kterou si nejspíš přirozeně kladete i vy sami. Bude pro vás lepší pořídit si fenku, nebo psa? Každý pejsek má samozřejmě svou vlastní povahu a osobnost bez ohledu na pohlaví. Potkají vás ovšem určité situace, které budete zažívat jen s fenkou nebo naopak pouze s pejskem.

U fenečky se připravte na pravidelné hárání jednou až dvakrát do roka. Pokud se nerozhodnete pro kompletní kastraci, budete v tomto citlivém období muset svou fenku chránit před nájezdy samozvaných nápadníků a případným nechtěným zabřeznutím. Pro větší komfort můžete pořídit i speciální hárací kalhotky.

Psi samozřejmě nehárají. V jejich okolí se ale často hárající fenky vyskytují. Nejspíš vždy poznáte, že se váš pejsek na dálku právě zamiloval. Bude neklidný, možná i neposlušný, vždy připraven vyrazit za dámou svého srdce. Na vás jako majitele takové chování klade vyšší nároky. Musíte svého pejska více hlídat a důsledněji cvičit.

2 Kolik volného času můžu svému psímu příteli věnovat?

Pejsek není módní doplněk. Když si jej pořídíte, zavazujete se k láskyplné péči na mnoho let dopředu. Pokud ve svém nabitém programu už teď stěží najdete volnou chvilku, raději pořízení nového domácího mazlíčka ještě zvažte.

Psí kamarád se totiž stává plnohodnotným členem rodiny. Má svou vlastní povahu, osobní potřeby, stravovací plán, dokonce i svého lékaře. A to není všechno. Pejsek je společenský tvor a vaši rodinu bude považovat za svou smečku. Odstrčený, osamělý pes se u vás určitě nebude cítit dobře. Někteří chlupáči si s vámi naplno užijí čas strávený na gauči u televize, další plemena zase potřebují intenzivní pohyb a zaměstnat hlavu. Vybírejte proto budoucího psího přítele s ohledem na jeho i své potřeby.

3 Mám byt, nebo dům?

Že pes do bytu nepatří, to už je dávno přežitý mýtus. Velkým aktivním plemenům se však bude přece jen o něco lépe dařit v domku s možností výběhu. Nicméně ani v bytě nemusejí strádat. Jen potřebují aktivního pánička, který netráví celé dny posedáváním na pohovce, ale naopak rád vyrazí na pořádnou túru.

Menší nenáročná plemena se zase velmi ráda přidají k odpočinku na gauči a spíš než velký výběh a zahradní kotec ocení pohodlný pelíšek v ložnici. A také pravidelnou procházku kolem bloku.

4 Chci pejska adoptovat, nebo si jej koupit?

Pro adopci pejska z útulku se lidé rozhodují především srdcem. Chtějí dát opuštěnému chlupáči šanci na lepší život v milující rodině. V útulku se setkáte převážně s klasickými voříšky. Jsou to nečistokrevní pejsci bez průkazu původu, často ovšem s pohnutou minulostí. Potřebují čas a důkladnou péči, většinou se vám za ni ale odvděčí bezmeznou láskou. Až si vyhlédnete svého pejska, zeptejte se pracovníků útulku na jeho povahu a zvláštnosti, kterým bude zapotřebí věnovat pozornost.

Nákupem psího mazlíčka z chovné stanice naopak získáváte určitou jistotu. Víte, jaké výšky v kohoutku váš pejsek v dospělosti dosáhne, plemeno zaručí i pravděpodobnou povahu a mnohé vám napoví také setkání s rodiči pejska. Samozřejmě i tady vás mohou určité situace v dospělosti překvapit. Jen těch překvapení bude určitě mnohem méně, než když si domů přivedete štěně nejasného původu.

Adopce i nákup štěněte z chovné stanice mají svá pro i proti. Volte srdcem i rozumem, s přihlédnutím k vlastním možnostem. Rozhodně se ale důsledně vyhýbejte tzv. množírám. Možná jste už na takový pochybný inzerát někde natrefili. Chovatel nabízí čistokrevného psa bez průkazu původu. Často argumentuje tím, že pejsek má nějakou drobnou estetickou vadu, proto nemohl

průkaz původu získat. To je ovšem lež. I pejsek s estetickou nedokonalostí průkaz získá, jen s ním potom třeba nepojedete na výstavu. Majitelé množíren na pejscích vydělávají nemalé peníze, feny jsou často připouštěny častěji, než je pro jejich zdraví vhodné a únosné, pejsci vyrůstají v tristních podmínkách, štěňátka trpí nemocemi a často nejsou ani čistokrevná. Pokud chcete pořídit čistokrevné štěně, oslovte vždy chovnou stanici.

5 **Mám děti nebo plánuji rozšíření rodiny?**

Pejsek přirozeně zaujímá své místo v lidské smečce. Měli byste si uvědomit, že váš nový psí kamarád má před sebou v průměru tak 10 až 15 let života. I když děti zatím nemáte, vybírejte pejska s ohledem na budoucí plány.

Některá plemena se k dětem hodí více než jiná. Takoví pejsci jsou přirozeně mírnější a benevolentní ke klasickým dětským projevům. Nerozhodí je hlasité zvuky ani nešikovné dětské doteky. Ani pejsky vhodných plemen však nikdy nenechávejte s dítětem o samotě. Pes zůstává zvířetem. Třebaže se vám jeví jako rozumný, klidný, chytrý a chápavý, není plně zodpovědný za následky svého chování. Odpovědnost je vždy na vás.

6 **Kolik času chci věnovat péči o zevnějšek psa?**

Krátká srst – méně starostí? Ne tak docela. Pokud krátkosrstý pejsek také líná, jeho chloupky budete mít za chvíli nejspíš úplně všude. Mnohem důležitější než délka je u psí srsti její kvalita.

Rozeznáváme srst hladkou, hrubou, kudrnatou, hedvábnou a srst s podsadou. Nejjednodušší na údržbu je hladká srst. Nečekají vás chomáče chlupů v rohu každé místnosti ani zacuchané uzlíky na bříše a tlapkách. Všechny podzimní a jarní návraty z procházek se obejdou bez škod na koberci.

Pokud se ale chcete vyhnout línání úplně, volte zástupce plemen s dlouhou hedvábnou srstí. Jen musíte počítat s náročnější úpravou a častým česáním. Hrubosrstí pejskové potom chloupky

také příliš nepouštějí, jejich srst ale musíte pravidelně trimovat. Dalším typem srsti, která nelíná téměř vůbec, je ta kudrnatá. Uvolněné chloupky se totiž v kožišku zachytávají. Pejskovi pomůžete pravidelným kartáčováním.

Mohutné línání naopak očekávejte u plemen se srstí s podsadou. Připravte se na důkladnou péči a časté vyčesávání. Výhodou takové srsti je ale to, že svého nositele výborně chrání před zimou i před přehřátím. Takže jestli plánujete pejska ubytovat celoročně v zahradním kotci, volba je jasná.

Čas na výběr chovatele

Teď už máte alespoň základní představu o tom, se kterým psím partákem si budete nejlépe rozumět. Je načase začít se poohlížet po seriózním chovateli, který má s vybraným plemenem bohaté zkušenosti. Je to také výborná možnost probrat svou volbu s člověkem, který zvolenému plemenu perfektně rozumí.

Nemusíte se bát, že svými dotazy někoho obtěžujete. Právě naopak. Spolehlivý chovatel určitě chce mít jistotu, že se milovaný uzlíček chlupů dostane do té správné rodiny. Vysvětlíte své pohnutky k nákupu pejska určitého plemene a zeptáte se, jestli vaše očekávání odpovídají realitě. Zároveň si zjistíte informace o rodičích štěněte, aktuálním vrhu i o konkrétním vybraném pejskovi.

Kde najít chovatele?

Někteří chovatelé inzerují svou chovnou stanici a aktuální vrhy na internetu. Buď mají vlastní webové stránky, nebo inzerují na speciálních serverech. Další možností je například navštívit

výstavu psů a navázat kontakt s chovatelem přímo. Případně oslovit s dotazem kynologickou organizaci nebo chovatelský klub. Každé plemeno má svůj chovatelský klub, ve kterém by měl působit poradce chovu. Ten má přehled o chovných stanicích i plánovaných vrzích a určitě vám ochotně odpoví.

Jak poznat solidního chovatele

Klíčový je tedy osobní kontakt. Když už se rozumně vyhnete inzerátům nabízejícím levné pejsky bez průkazu původu a oslovíte skutečnou chovnou stanici, je čas na osobní setkání.

Jak poznat dobrý chov

- Chovná stanice se zaměřuje na jedno plemeno nebo na skupinu plemen.
- Všichni pejskové mají dostatek prostoru k socializaci, chov je dostatečně malý na to, aby se mu majitel mohl plně věnovat.
- Prostředí, ve kterém psi žijí, je udržované a čisté.
- U plemen, která projevují sklon k dědičným chorobám, chovatel provedl potřebné zdravotní testy rodičů.
- Chovatel přátelsky odpovídá na všechny vaše dotazy a sám vypráví o tom, co obnáší chov štěněte zvoleného plemene.
- Můžete nahlédnout do veškeré dokumentace (průkazy původu rodičů, krycí list, očkovací průkazy štěňat a případně také doklady získaných ocenění).
- Je vám umožněno setkat se s matkou štěňat.
- Pokud není možné vidět naživo i otce, chovatel má k dispozici alespoň fotografii a dokumentaci.
- Štěňata jsou zvědavá, čilá, hravá a k chovateli přítulná, vypadají zdravě a čistě.
- Matka štěňat na vaši návštěvu reaguje klidně a nevzrušeně.
- Pejsci jsou v době odběru čipování, odčervení a očkování.
- Spolu se štěnětem si odnášíte písemně zpracované pokyny základní péče, případně i smlouvu.

Varovné signály špatného chovu

- Prostředí, ve kterém se štěňata pohybují, je nevyhovující a neposkytuje možnost dostatečné socializace.
- Chovatel odmítá ukázat místo, kde štěňata vyrůstala, a požaduje setkání na veřejném prostranství.
- Matka štěňat není k dispozici nebo jeví viditelné známky strádání.
- Otec štěňat není přítomen a chovatel o něm nepodává ani žádné ověřitelné informace.

- Štěňata se i ve vztahu k majiteli chovají bázlivě a nedůvěřivě.
- Pejsci vypadají zanedbaně, mohou mít splenou srst, špinavý zadeček, znečištěná ouška, kalný pohled nebo svědící pokožku.
- Chovatel není schopen předložit požadované dokumenty a vymlouvá se.
- Štěňata v době odběru nejsou čipovaná, očkovaná ani odčervená.
- Chovatel na prodej spěchá.
- Při odběru štěněte nedostanete smlouvu ani písemné pokyny.

Množírny jako nekalý obchod s neštěstím

Pro majitele množírny stroj na peníze, pro nebohé pejsky zdroj utrpení a mnohdy také příslib krátkého života plného bolesti. Majitelé množíren totiž nedodržíjí základní chovatelské standardy. Na prvním místě je pro ně vždy jen výtěžek. Připouštějí zvířata nevhodná k chovu a riskují, že štěňata budou mít vrozené nemoci nebo třeba agresivní povahu. Zdraví a štěstí pejsků pro ně ve skutečnosti nic neznamená. Protože se s nakrytím fenky v takovém případě nepojí žádné zkoušky, testy nebo poplatky, všechny peníze z prodeje jdou do jejich kapes. Pokud neprodají jedno nebo dvě nemocná štěňátka, jednoduše se jich zbaví a vyčerpanou fenu znovu připustí.

Možná nákup štěněte bez průkazu původu zpočátku vypadá jako dobrý nápad. Budoucí majitelé se nejdřív těší z ušetřených peněz. *A průkaz původu? Přece nepotřebuju „nějaký papír“, když stejně nechci běhat s pejskem po výstavách nebo zakládat vlastní chov.* Co si však lidé často neuvědomují, je to, že nákupem

pejska z množírny velmi riskují. Jejich nový mazlíček nemusí vůbec odpovídat charakteristice vybraného plemene. Čistokrevný původ totiž není zaručen. Pejsek se například projevuje agresivně k dětem, přestože by podle všech předpokladů měl být jejich nejlepší kamarád. Nebo nemůžete vyrazit pomalu ani na procházku, protože je váš nový mazlíček vždycky podrážděný a nervózní, přitom jeho plemeno běžně vyniká pohodovou a klidnou povahou. Dalším významným rizikem je rozvoj geneticky podmíněných chorob. Chovní psi z chovatelské stanice procházejí specializovaným testováním. Dva nositelé vadného genu se nikdy nestanou rodiči jednoho vrhu, proto se geneticky podmíněná vada u štěňat nikdy neprojeví. Množitelé své psy ale netestují. Klidně připustí dva rodiče nesoucí vadný gen. Ve výsledku tak budoucí majitel možná ušetří pár stokorun při nákupu, celoživotní veterinární péče se mu však mnohonásobně prodraží. Navíc vidí svého mazlíčka celoživotně trpět.

Nečistý obchod stojí a padá s poptávkou kupujících. Když nikdo nebude štěňátka bez průkazu

původu z pochybných chovů kupovat, přestane být tento byznys pro majitele množiren lukrativní. Osud pejsků je tedy v rukou

zodpovědných chovatelů, kteří svým rozumným rozhodnutím nedají šanci bezcitným spekulantům.

